

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 20. decembra 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 148.

Na pravi poti.

Vprašanje Kočevske zveze s Sušasko progo je stopilo v nov štadij — v štadij konkretiziranja. To je velik uspeh torkove konference, o kateri smo poročali v zadnji številki našega lista. Dosedaj se je borba okrog te zveze kretala v glavnem s traso, za tehnične probleme, sedaj pa se je načelo vprašanje financiranja in izgleda, da prav srečen in praktičen način, ki obeta voditi kmalu do uspeha.

Bojazen, da ostanemo na polju manifestacij in spomenic je s tem premagana. Treba je le, da krajevni odbori na Sušaku, v Zagrebu in Ljubljani z isto vneto, s katero so se svoječasnno borili za tehnično stran, razvijejo podrobno pripravljeno delo tudi za rešitev finančnega vprašanja.

Glede finansiranja obstoja več alternativ. Predvsem je treba razčistiti osnovno vprašanje — ali naj gradi privatna družba, ali država, ali mešana podjetje z udeležbo iz države i banovine ter privatnega kapitala. V dosednji praksi je pri nas po prevratu uveljavljeno načelo državno-železniškega sistema, da vse glavne, pa tudi sporedne proge gradi in obratuje državna železniška uprava. Po tem takem bi bila tudi za novo progo graditelj, lastnik in obratovodja država. V tem primeru so za finansiranje gradbe pogoji bistveno drugačni kot v primeru, da se prepusti inicijativa zasebni družbi in se država omeji le na delno kapitalno udeležbo odnosno na jamstvo obrestovanja enega dela investiranega kapitala.

Prvi odgovor, ki so ga prejele delegacije dosedaj glede te proge v Beogradu, je bil, da je gradba sicer potrebna, vendar da se v dobi sedanje splošne gospodarske stisnjenosti ne more tako velike in drage proge graditi iz tekočih dohodkov železnic, kakor se je prvih deset let po vojni fi-

nansiralo novogradbe. Popolnoma uvidevamo ta položaj, vendar to ne sme biti vzrok, da bi s početkom gradbe radi tega odlašali do nedoglednosti. Razpoloženje domačega hranilničnega trga kaže v zadnjem času naraščajoče zanimanje za državne papirje. Brez posebnih težkoč se bo zato dalo v interesiranih banovinah plasirati obveznice, ki bi jih izdala država za finansiranje te proge in ki bi bili zajamčeni s hipoteko na prvem mestu nove železnice in imeli obrestno mero, ki je pri nas za državna posojila običajna. Tudi inozemstvo bo imelo interesa za tak vrednostni papir — vsaj se že danes pojavlja s konkretnimi ponudbami za udeležbo v tej ali oni obliki.

Imamo niz zavodov, ki se pečajo z dajanjem dolgoročnih kreditov na 30 do 40 let in ki razpolagajo z velikimi denarnimi sredstvi. Mobilizacija kapitala od 240 milijonov dinarjev je v tej obliki lahko izvedljiva samo s sredstvi, s katerimi razpolagajo v poštevi prihajajoči denarni zavodi v Dravski banovini. Treba je samo državne garancije in te se nam po prejetih zagotovilih za tako važno komunikacijo in novo izhodišče na morje ne bo odrekalo.

Država ima res interes, da s svojo moralno podporo omogoči čimprejšnji pričetek te važne novogradbe, baš v sedanji dobi splošnih redukcij industrijskega delavstva ter nemožnosti izseljevanja delovnih moči iz pasivnega kočevskega kraja in gorskega kotara. Le na ta način bo privatno delo in podjetnost prišla zopet do poleta, do pokreta in do novih sredstev ter možnosti razvoja. Navedbe, ki smo jih čuli na zadnji konferenci akcijskega odbora, so bile v tem oziru tako stvarne, da so razpršile malodušnost in neodločnost in nam pokazale jasno črto, po kateri bomo dosegli uresničitev našega desetletnega stremljenja — direktne zveze z morjem.

PRI KATERIH DRŽAV. NABAVKAH NI POTREBNO OD PONUDNIKA ZAHTEVATI POTRDLA O PLAČANEM DAVKU?

V nekem konkretnem primeru je ministrstvo za finance z razpisom z dne 17. septembra 1930. br. 61.511/III. odločilo, da ni treba predlagati potrdila davčnih uprav o plačnem davku, ako gre za drobne nabavke, ki jih navaja točka 13. čl. 86 zakona o državnem računovodstvu, če se vršijo neposredno in brez javne licitacije potom komisije in če ne presegajo vsote 10.000 Din.

* * *

PROPAGANDA ZA NAŠO DRŽAVO V INOZEMSTVU.

V Newyorku so pred kratkim uredili poseben paviljon s štirimi sobami, v katerih je razstavljeno vse, kar naj služi naši propagandi. Tu vidimo razstavljene: čipke, preproge, ročne izdelke, ce-realije in druge predmete naše industrije ter poljedelstva.

Paviljon bo gotovo mnogo doprinesel k zblizanju in utrditvi medsebojnih trgovinskih odnosov med Ameriko in našo državo.

* * *

V svrhu olajšanja izvoza živine iz Jugoslavije v Francijo se je obrnila naša vlada na vlade Ogrske, Avstrije in Švice, da transport naše živine v Francijo ne bodo delale nobenih ovir.

RAZSTAVA APARATOV IN MATERIALA ZA PRŠENJE BARV TER IZDELKOV TEČAJA ZA PRŠENJE V LJUBLJANI.

Ličarje, pleskarje, mizarje, kleparje, strugarje, usnarje in čevljarje opozarjamo na razstavo aparatov in materiala za pršenje barv ter izdelkov na lesu, pločevini, usnju in čevljih. Razstavo priredi Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani v prvem nadstropju delavniškega poslopja Tehniške srednje šole v Ljubljani in sehur v nedeljo 21. decembra od 8. do 14. ure. Obiskovalci se bodo lahko prepričali, kako neprimerno lepše se da izvršiti barvanje s pršilnimi aparati in kako se da s primitivnimi sredstvi izdelati naravnost umetniške slike in okraske na lesenih in kovinskih predmetih. Razstavljena bodo dela nekaterih udeležencev (ličarjev, pleskarjev, mizarjev, usnarjev in čevljarjev). Razen tega bodo razstavljene kompresorji, pršilne pištole razne barve in drugi material, ki ga bodo dale na razpolago različne tovarne. Ogled te razstave bo dragocen za marsikaterega obrtnika, ki danes še nima prave predstave o tej velevažni tehnični izpopolnitvi. Vabimo zato osobito ljubljanske in okoličanske obrtnike, pomočnike, pa tudi vajence, da si ogledajo to razstavo. Vstop je prost.

Olajšave za izvoz naše živine v Francijo.

Naš generalni konzulat v Marseillu se je že večkrat zavzel za to, da se je dovolilo uvoz naše živine v Marseille in da se je dovolilo transportirati našo živino živo do pariške klavnice. Ta ugodnost je velike važnosti, ker je za slučaj, da je marseillesko tržišče prenapolnjeno (po prejšnji določbi se je uvožena živina morala klati v Marseilleu), mogoče živino živo takoj reekspedirati v Pariz ter je tako mogoče trgovcem priti do svoje kupnine.

Sedaj je začel naš generalni konzulat v Marseilleu gledati na to, da bi dosegel, da se sme uvažati tudi živino, ki ni še zrela za klanje, katero bi potem kupovali tamošnji manjši trgovci in jo na to toliko časa redili, da bi bila zrela za klanje. Kakor izgleda, bi bilo povpraševanje po taki živini veliko.

Da bi do tega prišlo, pa je potrebno dovoljenje ministrstva za trgovino in poljedelstvo, ki bi moralo dovoliti, da ni treba, da bi se živina, ki se živa uvažuje, tudi v resnici klala, ampak da jo je mogoče prodajati živo tudi brez tega pogoja. Ker je bila letos v Afriki suša, zato se domneva, da se bo uvoz drobnice iz Afrike letos zelo zmanjšal, in baš radi tega mislijo tamošnji prizadeti krogi, da bi bilo mogoče izposlovati tako dovoljenje.

Istočasno pa bi bilo potrebno izpremeniti sedanje carinske postavke za živino. Sedaj je treba plačati 1.25 Fr. carine za kg žive teže. To pa je neprijetno za prodajalce radi tega, ker je treba carino plačati za bruto težo, a prodajalec dobi plačilo na neto težo, t. j. za samo meso brez kože, rogov in drobovja. Ta razlika znaša najmanj 50%, kar pomeni, da je radi tega carina povečana dvakratno.

Sedanja carina bi bila precej občutna tudi za še mlado živino, ker je cena te za bruto trikrat manjša in še poleg tega mlada živina ne tehta mnogo.

Z ozirom na to je razvidno, da bi dosegla teh dveh ugodnosti bila zelo važna tako za naše producente, kakor tudi za naše izvoznike. Marseilleski izvozni sindikat in tamošnja Trgovska zbornica bi šla v tem pogledu zelo na roko, pričakujejo pa inicijative od naše strani.

CARINA IN CARINSKA POLITIKA.

O tem poglavju, ki ne zanima samo gospodarskih krogov, marveč v današnjih časih tudi vse druge sloje prebivalstva, bo govor na družabnem večeru Trgovskega društva »Merkur« prihodnjo soboto. O tem važnem in aktualnem predmetu bo predaval gospod Ivan Mohorič, tajnik Zbornice za TOI. Gospod predavatelj je vaje in znan govornik ter izvrsten poznavalec carinskih in carinsko političnih vprašanj. Predavanje se vrši v soboto dne 20. decembra 1930 ob pol 9. uri zvečer v restavraciji »Zvezda«. Vstop je brezplačen. Gostje, gospodje in dame so dobrodošli.

Železniška direkcija v Subotici bo s 15. aprilom ukinjena in bo prevzela njene agende generalna direkcija državnih železnic v Beogradu.

Iz trošarinskih predpisov.

Bencin za pogon vojaških avtomobilov in traktorjev. Z razpisom z dne 18. septembra 1930 je davčni oddelek ministrstva financ pojasnil, da za pogon avtomobilov in traktorjev nihče in tudi vojaške oblasti ne morejo dobiti dovoljenja za trošarine prosto nabavo bencina.

Določitev premije izvoznikom poslaženega vina. Z razpisom z dne 13. oktobra 1930 br. 76.216. je davčni oddelek ministrstva financ odločil, da se more dovoliti izvozno premijo za vinski mošt pojačen s sladkorjem, toda samo pod pogojem, da količino mošta še pred dodajenjem sladkorja uradno s zapisnikom ugotovi organ finančne kontrole. Premijo se plačuje samo na ugotovljeno količino istega mošta.

Od kedaj se smatra vinski mošt za trošarinski predmet. Vinski mošt je, predno prevre, oproščen v prometu vseh davščin, razume pa se, da velja ta oprostitve samo dotlej, da mošt prevre in postane vino. Po čl. 103. trošarinskega pravilnika je določen skrajni čas, do katerega se sme odajati vinski mošt v promet brez plačila trošarine, z dnem 20. novembra, toda samo pod pogojem, da mošt še ni prevrel. Prevreti mošt, to je novo vino, je pa tudi pred 20. novembrom zavezan plačilu državne trošarine. Trenutek, kdaj postane mošt trošarinski predmet, je odvisen od tega, kdaj se bere grozdje in kdaj se mošt pretaka. V splošnem lahko velja za pravilo sledeče: Novo vino se smatra za trošarinski predmet v trenutku, ko se sladkor pretvori v alkohol. To se spozna po raznih znakih: močno vrenje prestane, ako se uho pritiska na sod, se ne čuti šumenja, penjenje preneha itd., ako se napolni steklenica z novim vinom in zapre ter shrani v topli sobi in se po 24 urah ne pokažejo mehurčki, je smatrati, da je vrenje končano, posebno pa se ob odprtvi steklenice ne čuje pok od pritiska plina. Praktično se more ugotoviti stanje tudi z osebnim pokusom organa po okusu. Ako je vinski mošt sladak in ima v sebi ogljikovo kislino, vrenje še ni končano. Proces vrenja more trajati pri nas 8 do 14 dni.

Kdaj se pobere državna trošarina na mošt, pri katerem se umetnim potom prepreči vrenje? Ako se takoj po prešanju grozdje, še predno prične mošt vreti, vrenje umetnim potom prepreči, dobiva se grozdni sok brez alkohola, ki ni vezan plačilu državne trošarine. Ako se pa vrenje prepreči šele, ko je že počelo in se je sladkor pretvarjati v alkohol, se mošt ne more več smatrati za sok iz grozdja, temveč za vino, ki podleaga plačilu trošarine.

Prijave vinogradnikov-trgovcev z vinom. Proizvajalci iz čl. 103. točka 22 trošarinskega pravilnika (vinogradniki, ki trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo in drobno ali točijo te tekovine) so dolžni prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole vino za hišno porabo brez plačila trošarine istočasno, ko prijavijo po čl. 103 točka 23. trošarinskega pravilnika pretakanje (najkasneje do dne 31. januarja).

Točenje vina pod vejo. Vinogradniki morejo dobiti pravico za točenje

vina lastnega pridelka brez osebne pravice samo za dobo treh mesecev na leto proti plačilu točilne takse, toda samo v krajih, v katerih je točenje pod vejo sploh dovoljeno. Pred početkom točenja ugotovi finančna kontrola z zapisnikom količino za točenje pod vejo namenjenega vina. Vinogradniki, ki točijo vino pod vejo, morajo voditi o iztočenem vinu register, da se more finančna kontrola vsak čas prepričati, če toči vinogradnik pod vejo res samo vino lastnega pridelka. Točiti se sme tako vino pod vejo samo na onem kraju, kjer se je vino pridelalo, samo v izjemnih slučajih se sme točiti tudi v kraju, v katerem vinogradnik stalno stanuje. Točenje pod vejo preko treh mesecev se brez osebne pravice ne dovoljuje.

Koliko vina se more najmanj nankrat oddati v promet iz privatnih trošarinskih shranišč? Iz privatnega shranišča za vino se more naekrat oddati v promet najmanj 50 litrov navadnega vina, kakor to določa čl. 3 točka 2. pravilnika za izvršitev predpisov o točilni taksi.

Za trošarinske predmete, ki se pokvari že v slobodnem prometu, se državna trošarina ne vrača. Po čl. 32. zakona o državni trošarini in čl. 65. in 73. trošarinskega pravilnika se plačana trošarina vrne samo za one trošarinske predmete, ki se izvozijo v inozemstvo. Poleg tega je dovoljeno, vrniti trošarino tudi za one trošarinske predmete za katere je bila trošarina plačana ob prijavi proizvodnje, pa se pokvari proizvod, predno se odda v promet ali pa se pokvari sirovina ob proizvodnji. Potemtakem je povračilo plačane trošarine na trošarinske predmete, ki so že v prometu in konzumu in so se pokvarili v prometu, v obče ni mogoče.

Pobiranje državne trošarine na vino, ki se prodaja po prvem močnem vrenju s tropin. Po členu 103. točka 2. trošarinskega pravilnika se smatra za vino samo ono vino, ki je prevrelo. Vsled tega se tudi vino, katero točijo pijalci in ostali trgovci z alkoholnimi pijačami prodajo takoj po prvem močnem vrenju s tropin in ga ne pretakajo, smatra za trošarinski predmet in se mora od njega takoj pobrati državna trošarina po odbitku 10% za tropine in za gubitek v vrenju.

Priporoča
svoje izvrstne izdelke

INSOLVENCE V ITALIJI.

Število konkurzov je bilo v septembru 998, v oktobru 971, v lanskem oktobru 1041. Zelo je naraslo število takozvanih »malih konkurzov«; lani v oktobru jih je bilo 135, letos v septembru 454, v oktobru 814. Prirastek je v zvezi z novo zakonsko določbo, s katero se meja pasiv zviša od 5000 na 20.000 lir. Meničnih protestov je bilo v lanskem oktobru navedenih 79.356, v letošnjem septembru 85.660 in v oktobru 85.716.

Resolucija Centralnega zbora industrijskih korporacij v Beogradu dne 11. decembra 1930.

Na Centralnem zboru v Beogradu dne 11. decembra t. l. so industrijske korporacije sprejele obsežno resolucijo, v kateri uvodoma z zadovoljstvom ugotavljajo, da je izenačenje zakonodaje jako napredovalo in prosijo vlado, naj v interesu pospeševanja podjetnosti posveti največjo pozornost, da se ohrani enotna linija v naši gospodarski politiki potom koordinacije poslovanja vseh resorov.

V drugi točki obnavlja resolucija željo, izraženo že na gospodarskem kongresu l. 1928., da se čim prej uredi vprašanje industrijskega kredita in uveljavi poseben zakon o pospeševanju in zaščiti domače podjetnosti, ki naj bi temeljil na starih zakonih bivše kraljevine Srbije in na zakonih, ki so danes v veljavi v sosednjih državah. Dalje prosijo korporacije, da se potrebno ukrene proti inozemskemu dumpingu.

Nadaljnja točka resolucije opozarja na težko krizo v lesni industriji, ki se med drugim kaže v izdatnem nazadovanju izvoza. Na zboru zbrani predstavniki lesne industrije smatrajo za neizogibno, da se jim olajšajo bremena, katera so se jim nalagala v zadnjih letih. Minister za šume in rudnike se naproša, naj kjer koli je to mogoče, sporazumno z gozdno industrijo zmanjša produkcijo in ustavi delo šumskih uprav v lastni režiji, da se tako prepreči poplava naših tržišč z blagom, ki se mora spriti zmanjšane konzuma prodajati za vsako ceno. Interesenti prosijo, naj prometno ministristvo zniža prevozne tarife, lokalne in izvozne za 33%, pristojbine za železniška skladišča in industrijske tire za 50 odstotkov. Potrebno je tudi, da se ukinejo banovinske davščine za sečno gozdov in da se reformira pobiranje posebnih prispevkov za izredno obrabo cest, ker so ta bremena za šumsko industrijo nezmagljiva. Potrebna je poleg tega nujna revizija zakona o zavarovanju delavcev v tej smeri, da se olajšajo bremena tega zavarovanja in da se za dobo krize ukine pobiranje prispevkov za nezgode po novi tablici. Končno šumska industrija spriči vesti o nameravani izvedbi agrarne reforme za gozdno posest apelira na vlado, naj v nobenem primeru in z nikakimi odredbami ne tangira privatno gozdno posest, ki je potrebna za uspešno poslovanje in obstanek znatnega dela naše šumske industrije.

V naslednji točki prosijo predstavniki industrije vlado, naj upošteva težki gospodarski položaj v katerem je vsled svetovne gospodarske krize naše gospodarstvo, pri uveljavljanju uredb in tarif o skupnem davku, da bi se preprečilo ponovno povečanje obstoječih, že težko zmagljivih bremen.

Glede uprave premoženja osrednjega urada za zavarovanje delavcev in okrožnih uradov se Centralni zbor pridružuje ponovno agrarnim zahtevam gospodarskih krogov, da se poveri izkušenim predstavnikom zainteresiranih slojev.

V poslednji točki resolucije je Centralni zbor opozoril vlado na veliko škodo, katero povzroča našemu gospodarstvu, posebno pa industriji konkurenca ugodnostnega poslovanja državnih industrijskih podjetij. V tej točki se dalje zahteva, naj se na račun reparacij nabavljajo samo taki predmeti, ki se ne izdelujejo v državi, da se sploh za javne potrebe nabavljajo v prvi vrsti domači izdelki, da se čimprej novelira zakon o državnem računovodstvu, v kolikor se nanaša na javne nabave. Končno je Centralni zbor opozoril na velike težave, katerim je izpostavljena trgovina, obrt in industrija, ki nosi občutna javna bremena, s tem, da se dajo železniške tarife in druge ugodnosti konzumnim nabavljalnim zadrugam.

Resolucija kaže žalostno sliko našega gospodarskega položaja in je minimalni program za olajšanje gospodarske krize, ki se vedno občutnejše uveljavlja. Pri vsestranski uvidenosti naše vlade smo prepričani, da bo upoštevala želje, izražene v tej resoluciji in odredila vse kar je potrebno, da se kriza v našem gospodarstvu vsaj delno olajša.

* * *

Kupujte samo
CROATIA BATERIJE
žepne in anodne, ker so
NAJBOLJŠE

Mednarodne industrijske konference.

Zastopniki mnogih industrij zborujejo v tekočem mesecu. Vse je pričakovano, da se težka svetovna gospodarska kriza ne da odpraviti z malenkostnimi sredstvi. Pokopano je mnenje, da se more kakšni posamezni deželi dobro goditi, dočim druge propadajo. Saj je potegnila depresija celó Ameriko in Francijo za seboj.

Največjo pozornost vzbuja sedaj v Bruslju se vršča sladkorna konferenca, o katere delnih rezultatih (sporazumu Kuba—Java) pišemo na drugem mestu. Sicer se je lani dosegel sporazum o omejitvi sladkorne produkcije, a se ga kontrahenti niso držali in je svetovna produkcija narasla na 28.100.000 ton. Zelo velik je bil pritisk od strani Jave. Sedanji konferenci se je pripravil pot s predposvetovanji sladkornopisnih producentov v Berlinu. Znak prizadevanj v Bruslju je omejitev svetovne produkcije, ker se konsum ne da tako hitro dvigniti, kot je produkcija doslej rasla.

Angleška premogovna industrija si že dolgo želi pogajanj s Poljsko in Nemčijo. Hoče se dogovarjati o skupni ureditvi delovnega časa, o delitvi prodaje in zblizanju v cenah. Nemčija je pripravljena pogajati se, tem bolj, ker prodira angleški premog v Nemčijo bolj in bolj. Leta 1928. je importirala Anglija v Nemčijo 4.600.000 ton premoga, leta 1929. že 5.400.000 ton in letos že v prvih devetih mesecih 5.200.000 ton. Nekoliko bo ta položaj gotovo spremenjen po znižanju nemških premogovnih cen od 1. t. m. dalje, če ne bodo tudi Angleži cen znižali. Svetovna premogovna produkcija je letos za ca 100 milij. ton za povprečno

produkcijo, od česar odpade nekako polovica na Evropo (Nemčija do konca oktobra 36 milij. ton, Anglija 10). Seveda se to pozna v rastočem številu brezposelnih. Baza za sporazum med Anglijo, Nemčijo in Poljsko je podana v tem, da te dežele niso samo največje evropske producentinje premoga, temveč so tudi na eksportu najbolj udeležene; eksport črnega premoga in koksa iz Nemčije je narasel od leta 1922. do leta 1929. od 227 na 401 milij. ton, eksport Poljske od 54 na 142 in le eksport Anglije je padel od 90 na 637, če se ne oziramo na ladijski premog v teži 14 do 15 milijonov ton.

Mednarodna zveza surovega jekla je že za november in december znižala produkcijo za 25% (baza oktober 1928). In prav sedaj beremo, da so pogajanja teh dni v Parizu imela precejšen uspeh: zveza je podaljšana za pol leta do 30. junija 1931, produkcija se zmanjša za 30%, kar približno odgovarja padcu produkcije v mednarodni železni industriji. V ozadju je eksportni pritisk ameriških jeklarn in se je Evropa že zato morala sporazumeti. Zmeraj zopet se porajajo vesti, da hočejo osnovati vodilni ameriški koncerni novo eksportno organizacijo.

Tako prihaja industrija za industrijo na vrsto. Če se hoče svetovna gospodarska kriza res rešiti, bodo morali polagoma sodelovati vsi in se tudi Amerika sodelovanju ne bo mogla odtegniti.

Trgovci in industrijel!
Naročajte in podprajte
»TRGOVSKI LIST«!

Po svetu

Proračun Novega Sada za leto 1931. izkazuje 33.880.000 Din izdatkov in samo 25.130.000 Din dohodkov. Deficit bodo krili kot letos z občinskimi dokladi.

Za transport sredstev v borbi proti agrarnim škodljivcem je dovolila generalna direkcija državnih železnic tarifne olajšave.

Hidrotehniškemu oddelku Primorske banovine je bilo za razna dela dovoljenih doslej 5.176.000 Din.

Francoski bodo pri Budvi v Dalmaciji zgradili štirinadstropen hotel z dobrimi obrežnimi prostori.

Med Osijekom in Varaždinom je obstajalo doslej že toliko vmesnih avtobusnih prog, da je z vstavitvijo neke nove delne proge vpeljana sedaj **direktna avtobusna zveza** med obema mestoma, ena najdaljših v Jugoslaviji.

Zanimanje španskega trga za jugoslov. konopljo je po poročilu Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine od lani naprej zelo živahno. Ker je bil španski pridelek konoplje letos pod pričakovanjem, opozarja zavod naše producente na to izvozno konjunkturo. Natančnejše obvestila daje zavod sam.

Zniževanje davkov in tarif v Italiji se nadaljuje. Sedaj so prišla na vrsto znatna znižanja za mestne in interurbanske telefonske pogovore.

Udeležbe Amerike v inozemstvu so znašale na koncu preteklega leta 7480 milijonov dolarjev, od tega v Evropi 1350 milijonov.

XV. Mednarodni agrarni kongres se bo vršil leta 1931 od 5. do 8. junija v Pragi. Imel bo sedem sekcij: Agrarna politika in nauk o poljedelstvu; kmetijski pouk in propaganda; kmetijsko združništvo; produkcija rastlin; produkcija živali; poljedelska industrija; žena na deželi.

Rusija bo nakupila v Londonu večje množine bakra, ki ga bo porabila v svoji predelujoči industriji.

Težka kriza v kitajski svileni industriji je dovedla do ustavitve dela v večini kitajskih svilenih predilnic. V okrožju Šanghaja je od 160 predilnic prenehalo z delom 100. Ca. 500.000 delavcev je zgubilo delo. V šanghajskem pristanišču leži 10.000 bal svile, ki ne morejo dobiti kupca.

Na trgu bencina v Nemčiji se je konkurenčni boj poostiril in so zato cene zopet padle. Tudi v Avstriji so cene bencina v cisternah in tankih nekoliko padle.

Dosedanji zaključki akcije za znižanje cen v Italiji so: znižanje najemnin za trgovske in poslovne lokale za 10%, tramvajskih in avtobusnih vozovnin za 10 centesimov, vstopnin v gledališča in kine za 10%, znižanje cene bencina za 10 cent. pri litru. Znižali so tudi cene zdravil in honorarje prostih poklicev.

Emisijsko delovanje v Nemčiji je v novembru skoraj popolnoma počivalo. Pod streho so spravili samo 4 milijone mark domačih posojil in eno inozemsko posojilo v znesku 100.000 mark, v Holandiji.

Vorarlberška predilna industrija znamenje v zadnjem času nekoliko boljše zaposlenost.

Vrsta bančnih polomov v Franciji se nadaljuje; beremo o mestih Grenoble, Reims itd.

Vesti o pogajanjih Italije za posojilo v Franciji kljub dementijem kar nočejo vtihniti; zadnja poročila govorijo o 6 do 7 milijardah frankov.

Kuba je predlagala Kitajski 20-letni sladkorni monopol ob prostem uvozu kubanskega sladkorja. Kitajska je predlog glede na visoke dohodke iz sladkorne carine odklonila.

Proračun Romunije izkazuje 32.417 milijonov lejev izdatkov, kar je za 13,3% manj kot lani. Izvršile so se velike redukcije.

Angleški izvoz v Indijo je bil v septembru za 46,6 odstotkov manjši kot v lanskem septembru, a v mesecih oktober in november je bojkotno gibanje proti angleškemu blagu precej ponehalo.

Zlate zaloge Francoske banke so narasle zopet za 400 milijonov frankov na 52.400 milijonov.

glasi odslej: »Succursale della banca di credito di Ljubljana a Celje«.

Točka 3. pravil glede delokroga banke glasi sedaj: »3. Nakupovanje in prodaja vrednostnih papirjev, deviz, novcev kovin, drugega blaga in surovin vseh vrst in terjatev ter posojanje na vse te reči, terjatve in nepremičnine za lasten, kakor tudi za tuj račun, a z izključevanjem pravih poslov hipoteknih bank.«

»Firmo družbe podpisujeta pod besede Ljubljanska kreditna banka (cirilici ali latinici), ali Banque de Credit de Ljubljana, ali Laibacher Kreditbank, ali Banca di credito di Ljubljana, ali Credit Bank of Ljubljana, ki so od kogarkoli pisane ali s štampljo odtisnjene, dva člana upravnega sveta, ali en član upravnega sveta in en ravnatelj, odnosno en namestnik ravnatelja, odnosno en prokurist ali pa en ravnatelj in en namestnik ravnatelja, odnosno en prokurist.«

Ravnatelj in uradniki, ki so pooblaščeniki k sopolpisovanju, morajo pristaviti pred svoje ime črko p. p. (per procura).«

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 3. decembra 1930. — Firm. 296/30 Rg B I 20/43.

Razno

Ogrska prodaja tobak v Francijo. Ogrska tobačna režija je s posredovanjem bruseljske tvrdke Van Leer in Hartog prodala francoski tobačni režiji večjo količino tobaka v znesku 12 mil. švic. frankov. Sedaj se vršijo tudi pogajanja z belgijsko tobačno režijo glede večjih nakupov ogrskega tobaka. Gre tudi za prodajo bodočega tobačnega previška.

75 odstotkov dividende ali 300 Kč bo izplačala neka kmetijska sladkorna tovarna na Moravskem. Nadvrednotni previšek v znesku 19 milij. Kč bodo porabili za zvišanje glavnice od 1:2 na 9 milij. Kč potom prežigosanja nominala od 400 na 3000 Kč; ostanek bodo pripisali stabilizacijski rezervi.

Francija in Nemčija. Statistika francoske zunanje trgovine izkazuje v prvih desetih letošnjih mesecih za 6671 milijonov frankov izvoza iz Nemčije v Francijo proti 535 milijonom v istih mesecih preteklega leta. Kot uvozna dežela v Francijo je Nemčija na prvem mestu; sledijo Amerika s ca. 5 milijardami in Anglija s ca. 4-5 milijardami frankov. Ista statistika navaja izvoz iz Francije v Nemčijo v prvih desetih letošnjih mesecih s 3532 milijoni frankov, lani 3967 milijonov. Kakor vidimo, je trgovska bilanca Francije napram Nemčiji v obeh letih visoko pasivna, a letos še veliko bolj kot lani; lanski izvoz Francije v Nemčijo je znašal še zmeraj skoraj 74 odstotkov nemškega uvoza v Francijo, letošnji pa niti ne več 53 odstotkov.

Zapisniki I. Mednarodnega kongresa za zaščito upnikov, ki se je vršil v juniju na Dunaju in o katerem je tudi naš list obširno poročal, so izšli sedaj v samozaložbi zveze upnikov (Creditoren-Verein von 1870, Wien I., Zelinkagasse 10, Schill. 4-50). Na višjem nivoju stoječi trgovec bo mogel iz teh zapisnikov izredno veliko črpati za prakso svoje trgovine in za uspešno udejstvovanje v organizaciji. A tudi vsaka država se bo morala pri ureditvi vprašanj tičečih se zaščite upnikov, poslužiti teh zapisnikov. Britanski zunanji urad (Foreign Office) jih je že večkrat urgiral.

Rusi in Nemci so sklenili dogovor o dobavi ruskega lesa za Nemčijo zahodno od Labe za dobo več let.

Dunajski denarni trg je v znamenju precejšnjega naraščanja obrestne mere, ki se bo v bodočih dneh najbrž še povečalo.

Število avtomobilov. Pred kratkim je bilo završeno štetje o številu avtomobilov na svetu po stanju od 1. 1. 1930. Našteli so jih ca. 35 milijonov ali skoraj 200% več kot pri prvem štetju leta 1922, ko so jih našteli 12-5 mil. K temu pride še ca. 2-5 mil. motornih koles. Amerika je imela na dan štetja nad 28.600.000 avtomobilov, od teh U. S. A. 26.565.000. Evropa 4.670.000, od teh Anglija 1 mil. 370.000, Francija 1.266.000, Nemčija 609 tisoč itd. Avstralija ca 770.000, Azija 510.000, Afrika 320.000.

Ljubljanska borza

Tečaj 19. decembra 1930.	Povpr. ševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22-705	22-765
Berlin 1 M	—	13-4675
Bruselj 1 belga	—	7-8872
Budimpešta 1 pengö	9 867	9-897
Curih 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	7-9368	7-9668
London 1 funt	—	274-22
Newyork 1 dolar	56-24	56-44
Pariz 100 fr.	—	221-86
Praga 100 kron	—	167-62
Trst 100 lir	295-42	295-59

Dobava-prodaja

Dobave. Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. decembra t. l. ponudbe glede dobave inozemskih revij iz leta 1931. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 bukovih pragov. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg cilindrskega olja, 1500 komadov hrastovih pragov ter glede dobave 50 kg aluminijeve tekočine. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 5. januarja 1931 ponudbe glede dobave 1 brzovrtnega stroja, raznega železa, 1000 m žičnih vrvi, 40 plošč železne in cinkove pločevine in 300 m jamskega lesa. —

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 5. januarja 1931 ponudbe glede dobave 1 prevoznega transporterja. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 23. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg vrvi. — Dne 2. januarja se bo vršila pri Komandi Bregalnici divizijske oblasti v Štipu ofertalna licitacija glede dobave pisarniškega materiala. (Predmetni

oglasil z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 29. decembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 14.000 kg cinkove pločevine. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku). — Dne 5. januarja 1931 se bo vršila pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu ofertalna licitacija glede dobave 50 steklenic za dissous plin; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu pa glede dobave železnih cevi za vodovod. (Oglašja sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni direkciji).

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je naša starejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratnan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar s nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravo slavo in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobornice, kupne pogodbe in račune; — konulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejne na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti žilvine; — tabelo hektarov v orabi; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepis važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalci in žena v hiši.

Len. 5 din.

„VELIKA PRATIKA“ se ugodno v večjih trgovinah in se lahko naroči tudi posredno pri založniku.

tiskarni

J. Blasnika nasl.
v Ljubljani. 619

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

SPEDICIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Tel. fon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora Carlinsko skladišče. Mesne trošarine prosto skladišče. Carlinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

== IZDELUJE SOLIDNO ==
KLIŠEJE

VSEH VRST PO FOTOGRAFIJAH
ALI RISBAH V ENI ALI VEČ BARVAH
== KONKURENČNE CENE ==

KLIŠARNA ST. OEU LJUBLJANA
DRMATINOVA ULICA ŠT. 13

Knjige, časopise, račune, vizitke, etikete, memorande, kuverte, tabele, lepake, naročilnice v blokih s poljubnim številom listov, cenike in tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA 23

TELEFON 2552

Lastna knjigovoznica

Za večja naročila zahtevajte proračunel o

Trgovci! Naročajte in širite **Trgovski list**

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana — Telefon šte. 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjudi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd.